

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 19. okotobar 2011. god.
Br. ref.: RK 142/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaju br. KI 19/11

Podnosilac

L. H.

**Ocena ustavnosti odluke Opštinskog suda u Peći
C. br. 271/10 od 7. 10. 2010.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija i
Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je L. H.
Podnosilac zahteva je zahtevao da Sud razmotri zaštitu njenog identiteta.

Osporena odluka

2. Osporena odluka javnog organa je odluka Opštinskog suda u Peći, CI. br. 271/10 od 7. 10. 2010. kojom je došlo do navodnog kršenja Ustavom zagwarantovanih prava.

Predmetna stvar

3. Suština zahteva podnetog 18. februara 2011. god. Ustavnom sudu Kosova je ocena ustavnosti odluke Opštinskog suda u Peći, CL. br. 271/10 od 7. 10. 2010, dok je srpska verzija objavljena 7. 10. 2010, pri čemu podnosilac zahteva nije navela kada je istu primila i nakon toga verzija na albanskom jeziku za koju je priznala da je primljena 30. maja 2011. god.

Navodne povrede ustavom zagwarantovanih prava

4. Podnosilac zahteva u ovom zahtevu tvrdi da su joj odlukom Opštinskog suda u Peći, objavljenom na srpskom jeziku, kojom se isti oglosio nenadležnim da odluči u vezi sa tužbom, povređena prava zagarrantovana Ustavom Republike Kosovo, odnosno član 24. stav 1. (Jednakost pred zakonom).

Pravni osnov

5. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo, od 16. decembra 2009. god. koji je stupio na snagu 15. januara 2010. god., (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 26. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Zahtev podnosioca zahteva

6. Podnosilac zahteva tvrdi da je Opštinski sud u Peći, oglašavajući se nenadležnim da postupi po tužbi za izmenu odluke Okružnog suda u Peći, br. 367/09 u vezi sa pravom na roditeljsko starateljstvo nad ćerkom, koja je nju, na osnovu uslova propisanih u odluci i pogrešnom savetu o nadležnom organu za odlučivanje po ovom pravnom pitanju, postavila u neravnopravan položaj u odnosu na bivšeg muža, koji navodno zloupotrebljava njena prava propisana gorenavedenom odlukom, stoga prekršio je Ustavom zagarrantovano pravo, odnosno član 24. Ustava.

Postupak pred Sudom

7. Ustavni sud je 18. februara 2011. god. primio tužbu podnosioca zahteva i zaveo je pod br. KI 19/11.
8. Predsednik Suda je 2. marta 2011. god., nalogom br. GJR 19/11, imenovao sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca.
9. Predsednik Suda je istoga dana, nalogom br. KSH 19/11 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući Veća), Kadri Kryeziu i Gjyljeta Mushkolaj, članovi Veća.
10. Ustavni sud je 4. maja 2011. god. obavestio Opštinski i Okružni sud u Peći, kao i podnosioca zahteva o registraciji slučaja.
11. Ustavni sud je 20. juna 2011. god. dobio dodatnu dokumentaciju od podnosioca zahteva.

12. Ustavni sud je 19. avgusta 2011. god. primio odgovor dužine jedne strane od Okružnog suda u Peći u vezi sa danom uručenja odluke C. br. 271/10 ovog suda podnosiocu zahteva.

Pregled činjenica

13. Okružni sud u Peći je 24. novembra 2009. god. doneo odluku C. br. 367/09 kojom je SPORAZUMNO RASKINUT (razveden) brak između K. M. iz sela Labljane, Opština Peć i L. M. iz Glogovca.
14. Na osnovu ove odluke, dete E. M. se daje na staranje, negu i obrazovanje njenom ocu, g. K. M-u.
15. Kao i prema ovoj odluci Sud je doneo ODLUKU da kontakt gđe L. H. (majke) i njene ćerke E. bude svakog drugog i četvrtog petka u mesecu, i ona bi tom prilikom ostajala sa njom do nedelje u 17:00 časova. Gđa L. H., kao što je propisano ovom odlukom, je bila obavezana da vrati maloletnicu – ćerku E – njenom ocu na isto mesto odakle ju je preuzela. Sud je doneo ovu odluku nakon što su se stranke 24. 9. 2009 sporazumele, sporazum koji je potpisan od strane g. Rexhepa Kaqanikua, pravnog zastupnika K. M. i L. H.
16. Shodno gorenavedenoj odluci, podnosilac zahteva L. H. takođe ima pravo da tokom zimskog odmora sa ćerkom bude 8 dana i tokom letnjeg odmora 15 (petnaest) dana.
17. Uzimajući u obzir činjenicu da g. K. M., njen bivši muž, ne poštuje odluku Okružnog suda u Peći C. br. 367/09 u odnosu na kontakte između majke i deteta, gđa L. H. je Opštinskom sudu u Peći 11. decembra 2009. god. podnela predlog za izvršenje dozvole za kontakt i negu njene ćerke prema uslovima predviđenim u odluci Okružnog suda u Peći, kojom je raskinut njen brak sa njenim bivšim mužem, g. K. M-om.
18. Opštinski sud u Peći je 12. marta 2010. god. većao o zahtevu za izvršenje odluke E. br. 593/09 (koja nedostaje u spisima predmeta) kojom se debitor, g. K. M., izjasnio da će dobrovoljno izvršiti ovu odluku, i debitor, gđa L. H., je mogla odmah otići u Centar za socijalni rad u Peći, gde se njihova ćerka E. nalazila, kao i da je isto učinio i pre dve nedelje. U ovom slučaju Opštinski sud je u potpunosti IZVRŠIO sprovođenje odluke na osnovu izvršnog naslova.
19. Gđa L. H., iz Peći, je 7. maja 2010. god. podnela TUŽBU za IZMENU odluke C. br. 367/07 kojom je raskinut njen brak sa njenim bivšim mužem i odlučeno je o: „staranju, nezi i obrazovanju njihove ćerke kao i o načinu kontakta između majke i njene ćerke“ zato što je bila nezadovoljna postojećom situacijom, smatrajući sebe oštećenom stranom i neravnopravnom zato što je uvek morala da ide u Centar za socijalni rad u Peći kako bi preuzela ćerku i da njen muž nije bio obavezan da ćerku dovede u Glogovac, naglašavajući da je ovo skupo i da joj oduzima vreme kao radniku.
20. Opštinski sud u Peći je ODLUKOM P. br. 271/10 nacrt koje je sastavljen i prosleđen podnosiocu zahteva na srpskom OGLAŠAVAJUĆI se nenadležnim da odluči o ovom pravnom slučaju, i time savetovao stranku da se obrati Instituciji socijalnog centra u Peći, koji je prema Sudu nadležan da veća po ovom sporu.
21. U svojoj pravnoj pouci Sud je naveo da se nezadovoljna stranka može žaliti na odluku Okružnom sudu u Peći u roku od 15 dana od dana prijema. Gđa L. H. nije uložila žalbu iz ove odluke na srpskom jeziku u roku od 15 predviđenih dana. U obrascu Ustavnog suda ona je naglasila da to nije učinila zato što ne razume srpski jezik.

22. Centar za socijalni rad u Peći je 5. novembra 2010. god. putem izveštaja socijalnog radnika br. 1085.07.2009 odgovorio Opštinskom sudu u Peći da, na osnovu važećeg zakona (kosovski Zakon o porodici), članovi 139 – 145 i u saglasnosti sa raspisom Odeljenja za socijalnu zaštitu br. 1020 od 25. maja 2010. god., centri za socijalni rad nisu nadležni da donose odluke koje se odnose na: „starateljstvo nad detetom, kontaktima deteta sa jednim od roditelja ili pitanjima alimentacije“, pošto su ovo pravno jasno definisana pitanja.
23. Ustavni sud je 20. juna 2011. god. primio svu dodatnu dokumentaciju od gđe L. H., što je papir pisan rukom u kojem objašnjava svoju tužbu podnetu Sudu 18. februara 2011. god. U toj izjavi je priznala da je primila odluku Opštinskog suda u Peći P. br. 271/10 od 7. oktobra 2010. god. i da je bila i na albanskom jeziku. Ona nije navela kada je primila tu odluku na albanskom jeziku.
24. Ustavni sud je 19. avgusta 2011. god. primio dodatan dokument kao odgovor od Opštinskog suda u Peći, koji je potvrdio da je 30. maja 2011. god. gđa L. H. primila odluku C. 271/10 Opštinskog suda u Peći, prevedenu na albanski jezik. Ona nije uložila žalbu na ovu odluku u albanskoj verziji u roku od 15 dana od prijema iste dana 30. maja 2011. god.

Ocena prihvatljivosti zahteva

25. Kako bi bio u mogućnosti da sudi o zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su definisani Ustavom, Zakonom i njegovim Poslovníkom o radu.
26. Član 113. stav 7. Ustava koji propisuje da:
„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.
27. Sud takođe uzima u obzir:
Pravilo 36. Poslovníka o radu Ustavnog suda u kojem stoji:
*„1. Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:
a) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke“.*
28. Nije u potpunosti jasno kada je podnosilac zahteva primila odluku Opštinskog suda u Peći na albanskom jeziku. Da li je podnosilac zahteva primila odluku br. P. br. 271/10 Opštinskog suda u Peći na albanskom jeziku dana 7. oktobra 2010. god. ili 30. maja 2011. god., kao što ona priznaje, jasno je da ona nije uložila žalbu u zakonom predviđenom roku od 15 dana nakon što je primila odluku 30. maja 2011. god., kao što ona priznaje.
29. Stoga, Sud smatra da uslov „iscrpljena svih delotvornih pravna sredstava“, kao što je propisano, je apsolutno neophodan kao osnovni uslov za podnošenje tužbe Ustavnom sudu Kosova, i pored toga što je pravni uslov propisan Ustavom i Zakonom o Ustavnom sudu, takođe je i osnovni uslov propisan pravilom 36. st. tačka a) Poslovníka o radu Ustavnog suda.

30. Sud želi da naglasi da razlog za iscrpljenje svih pravnih sredstva leži u tome da se telima, uključujući ovde i sudove, dala mogućnost da spreče i isprave navodno kršenje Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvoran pravni lek za kršenje ustavnih prava. (vidi, mutatis mutandis ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999.
31. Sud je primenio slično obrazloženje i tokom prethodnih većanja kao u slučajevima: KI 55/10, zahtev Hamide Osaj za ocenu ustavnosti odluke Vrhovnog suda Kosova Pkl. br. 43/2010 od 4. juna 2010. god.; slučaj br. KI 20/10 Muhamet Bucaliu protiv presude državnog tužioca KMLC. br. 09/10 od 24. februara 2010. god. (odluka Ustavnog suda od 15. oktobra 2010. god.).
32. U odnosu na tvrdnje strane da je odlukom C. br. 367/09 od 24. 11. 2009. Okružnog suda u Peći, član 24. Ustava (Jednakost pred zakonom) je prekršen i da je gđa L. H. neravnopravno tretirana, Sud ima u vidu da je ova odluka doneta nakon punog i zajedničkog sporazuma stranaka i da je roditeljsko starateljstvo, nega i obrazovanje njihovog deteta odlučeno prethodnim sporazumom dogovorenim na dobrovoljan način i potpisan od obe strane u sporazumu. Opštinski sud u Peći je samo odobrio sporazuma uključenih stranka i time ga učinio zakonitom presudom Opštinskog suda.
33. Sud takođe ima u vidu da podnosilac zahteva može obnoviti svoj zahtev za izmenu uslova i odnosa iz sporazuma o starateljstvu koji ima sa ocem njene ćerke u bilo koje vreme dok je njena ćerka maloletna i nakon ukazivanja promena okolnosti u odnosu na dete i/ili roditelje. Ništa ne sprečava nju niti oca njenog deteta da obnovi tužbu za izmenu ove odluke, kao što je propisano članom 145. st. 1. i 2. Zakona o porodici (zakon br. 2004/32).
34. Pošto bi objavljivanje identiteta podnosioca zahteva u ovom slučaju takođe rezultovalo i objavljivanje identiteta maloletnog deteta podnosioca zahteva, kojoj zbog njenih mladih i osetljivih godina treba biti zaštićen identitet dok raste i razvija svoj lični identitet i zato što je stvarno nevina strana u ovom postupku, u javnom interesu je da se ne objavi identitet podnosioca zahteva, kao što je zahtevala podnosilac zahteva.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 13. stavu 7. Ustava Republike Kosovo i članu 36. stavu 1. tački a) Poslovnika o radu, 5. oktobra 2011. god., jednoglasno,

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Da usvoji zahtev podnosioca zahteva za zaštiti poverljivu prirodu njenog identiteta u ovom zahtevu;
- II. Odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i
- III. Odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Robert Carolan

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani